

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (neljas koda)

24. veebruar 2022*

Eelotsusetaotlus – Direktiiv 2011/83/EL – Tarbijalepingud – Mõiste „kaupleja“ – Teavitamiskohustus kauglepingute puhul – Nõue esitada nõutav teave selges ja arusaadavas keeles püsival andmekandjal

Kohtuasjas C-536/20,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Lietuvos Aukščiausiasis Teismase (Leedu kõrgeim kohus) 21. oktoobri 2020. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 22. oktoobril 2020, menetluses

„Tiketa“ UAB

versus

M. Š.,

menetluses osales:

„Baltic Music“ VšĮ,

EUROOPA KOHUS (neljas koda),

koosseisus: koja president C. Lycourgos, kohtunikud S. Rodin, J.-C. Bonichot (ettekandja), L. S. Rossi ja O. Spineanu-Matei,

kohtujurist: M. Szpunar,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- „Tiketa“ UAB, esindaja: *advokatas* A. Korsakas,
- Leedu valitsus, esindajad: R. Dzikovič ja K. Dieninis,
- Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* M. F. Severi,

* Kohtumenetluse keel: leedu.

– Euroopa Komisjon, esindajad: J. Jokubauskaitė, I. Rubene ja N. Ruiz García,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiivi 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ (ELT 2011, L 304, lk 64), artikli 2 punkti 2, artikli 6 lõikeid 1 ja 5 ning artikli 8 lõikeid 1 ja 7.
- 2 Taotlus on esitatud „Tiketa“ UAB ja M. Š. vahelises kohtuvaidluses selle summa hüvitamise üle, mille viimane maksis hiljem tühistatud kultuuriürituse eest pileti ostmisel, samuti lisakulude, nimelt reisikulude ja postikulude, ning sellise mittevaralise kahju hüvitamise üle, mis asjaomasele isikule selle tühistamise tõttu tekkis.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

Direktiiv 2011/83

- 3 Direktiivi 2011/83 põhjendustes 14 ja 16 on märgitud järgmist:
  - „(14) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata siseriiklikku õigust lepinguõiguse valdkonnas, kui lepinguõiguse aspekte ei reguleerita käesoleva direktiiviga. Seetõttu ei tohiks käesolev direktiiv piirata siseriiklikku õigust, millega reguleeritakse näiteks lepingu sõlmimist või kehtivust (nt nõusoleku puudumise korral). Samamoodi ei tohiks käesolev direktiiv piirata siseriiklikku õigust seoses üldiste lepinguliste õiguskaitsevahendite, üldise majanduskorra eeskirjade (nt ülemäära või liialdatult kõrged hinnad) ning ebaetiliste õiguslike tehingute eeskirjadega.
- [...]
- (16) Käesolev direktiiv ei tohiks piirata seadusjärgset esindust käsitlevat siseriiklikku õigust, näiteks eeskirjad, mida kohaldatakse kaupleja nimel või ülesandel tegutseva isiku suhtes (nt agent või usaldusisik). Liikmesriikidele peaks jääma selles valdkonnas pädevus. Käesolevat direktiivi tuleks kohaldada kõikide kauplejate suhtes, nii avaliku kui ka erasektori kauplejate suhtes.“

4 Selle direktiivi artiklis 1 on ette nähtud:

„Käesoleva direktiivi eesmärk on aidata kõrge tarbijakaitse taseme saavutamiseks kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, ühtlustades tarbijate ja kauplejate vahel sõlmitud lepinguid käsitlevate liikmesriikide õigus- ja haldusnormide teatavaid aspekte.“

5 Sama direktiivi artikkel 2 on sõnastatud järgmiselt:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „tarbija“ – füüsiline isik, kes käesoleva direktiiviga reguleeritud lepingute raames tegutseb eesmärgil, mis ei ole seotud tema kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevusega;
- 2) „kaupleja“ – füüsiline või juriidiline isik, olenemata sellest, kas viimane on era- või avalik-õiguslikus omandis, kes käesoleva direktiiviga reguleeritud lepingute raames tegutseb – kaasa arvatud teiste isikute kaudu, kes tegutsevad tema nimel või ülesandel – eesmärgil, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevusega;

[...]

- 10) „püsiv andmekandja“ – vahend, mis võimaldab tarbijal või kauplejal säilitada isiklikult talle suunatud teavet nii, et sellele on teabe eesmärgiga vastavuses oleva aja jooksul võimalik hilisemaks kasutamiseks ligi pääseda, ja mis võimaldab säilitatud teavet muutmata kujul taasesitada;

[...]“.

6 Sama direktiivi artikli 3 lõikes 5 on ette nähtud järgmist:

„Käesolev direktiiv ei piira üldise siseriikliku lepinguõiguse, nagu lepingu kehtivust, koostamist või mõju käsitlevate eeskirjade kohaldamist, kui üldise lepinguõiguse aspektid ei ole käesoleva direktiiviga reguleeritud.“

7 Direktiivi 2011/83 artiklis 6 on sätestatud:

„Enne tarbija sidumist kauglepingu või väljaspool äriruume sõlmitava lepingu või vastava pakkumisega esitab kaupleja tarbijale selgel ja arusaadaval viisil järgmise teabe:

[...]

- c) kaupleja asukoha aadress, tema telefoni- ja faksinumber ning e-posti aadress (olemasolu korral), et tarbija saaks kauplejaga kiiresti ühendust võtta ja temaga tõhusalt suhelda ning, kui see on asjakohane, selle kaupleja aadress ja nimi, kelle nimel ta tegutseb;
- d) kaupleja (ning vajaduse korral selle kaupleja, kelle nimel ta tegutseb) tegevuskoha aadress, kuhu tarbija võib kaebusi esitada, kui see erineb punkti c kohaselt esitatud aadressist;

[...]

5. Lõikes 1 osutatud teave moodustab kauglepingu või väljaspool äriruume sõlmitud lepingu lahutamatu osa, mida võib muuta ainult juhul, kui lepingupooled on sõnaselgelt selles kokku leppinud.

[...]“.

8 Selle direktiivi artikkel 8 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Kauglepingute puhul esitab kaupleja artikli 6 lõikes 1 ettenähtud teabe või teeb selle teabe tarbijale kättesaadavaks asjakohasel viisil, pidades silmas kasutatavat kaugsidevahendit, lihtsas ja arusaadavas keeles. Kui kõnealune teave esitatakse püsival andmekandjal, peab see olema loetav.

[...]

7. Kaupleja annab tarbijale kinnituse sõlmitud lepingu kohta püsival andmekandjal mõistliku aja jooksul pärast kauglepingu sõlmimist ning hiljemalt samaaegselt kauba kohaletoimetamisega või enne, kui teenuse osutamine algab. Kõnealune kinnitus sisaldab järgmist:

- a) kogu artikli 6 lõikes 1 osutatud teave, kui kaupleja ei ole seda teavet tarbijale juba esitanud püsival andmekandjal enne kauglepingu sõlmimist, ja
- b) kui see on asjakohane, kinnitus artikli 16 punkti m kohase tarbija eelneva sõnaselge nõusoleku ning kinnituse kohta.

[...]“.

Direktiiv 2005/29/EÜ

9 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiivi 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 84/450/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 97/7/EÜ, 98/27/EÜ ja 2002/65/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ebaausate kaubandustavade direktiiv) (ELT 2005, L 149, lk 22), artiklis 2 on sätestatud:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

[...]

- b) *ettevõtja* – füüsiline või juriidiline isik, kes käesoleva direktiiviga hõlmatud kaubandustavade raames tegutseb eesmärkidel, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, käsitöö- või kutsetegevusega, ning ettevõtja nimel või huvides tegutsev isik;

[...]“.

10 Direktiivi 2005/29 artikli 7 lõikes 4 on ette nähtud:

„Ostukutse puhul loetakse oluliseks alljärgnev teave, kui see ei ilmne juba kontekstist:

[...]

b) ettevõtja geograafiline aadress ja isik, näiteks tema ärinimi, ja vajadusel selle ettevõtja geograafiline aadress ja isik, kelle huvides ta tegutseb;

[...]“.

Leedu õigus

11 Leedu Vabariigi tsiviilseadustiku (Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas) artiklis 2.133 on sätestatud järgmist:

„1. Tehinguga, mille üks isik (agent) teeb teise isiku (käsundiandja) nimel, kui ta avalikustab fakti, et ta tegutseb agendina, ja ületamata talle antud volitusi, kehtestatakse, muudetakse või tühistatakse otseselt käsundiandja tsiviilõigusi ja -kohustusi.

2. Agendi volitused võivad tuleneda ka agendi tegevuse asjaoludest (jaemüüja, kassapidaja jne). Kui isiku käitumine annab kolmandatele isikutele põhjendatud aluse arvata, et isik on käsundiandjana määranud teise isiku agendiks, on selle teise isiku poolt käsundiandja nimel sõlmitud lepingud käsundiandjale siduvad.

3. Kui agent ei esita teavet asjaolu kohta, et ta tegutseb käsundiandja nimel ja huvides, omandab käsundiandja tehingust tulenevad õigused ja kohustused üksnes juhul, kui tehingu teine pool pidi lepingu sõlmimise asjaoludest tulenevalt mõistma, et tehing sõlmitakse agendiga, või kui selle isiku andmed, kellega tehing sõlmitakse, ei olnud selle poole jaoks olulised.“

12 Selle seadustiku artikli 6.228¹ lõikes 3 on sätestatud järgmist:

„„Ettevõtja“ – füüsiline või juriidiline isik või muu organisatsioon või selle üksus, kes soovib sõlmida või sõlmib lepinguid oma kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevuse eesmärgil, sealhulgas isikud, kes tegutsevad ettevõtja nimel või tema huvides. Juriidilist isikut võib pidada ettevõtjaks sõltumata tema osaliste õiguslikust vormist.“

13 Leedu Vabariigi tarbijakaitseseaduse (Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymas) põhikohtuasjas kohaldatava redaktsiooni artikli 2 lõikes 24 on ette nähtud:

„„Ettevõtja“ – füüsiline või juriidiline isik või muu organisatsioon või selle üksus, kes soovib sõlmida või sõlmib lepinguid oma kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevuse eesmärgil, sealhulgas isikud, kes tegutsevad ettevõtja nimel või tema huvides. Juriidilist isikut võib pidada ettevõtjaks sõltumata tema osaliste õiguslikust vormist.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

14 Tiketa tegeleb oma veebisaidi kaudu piletite levitamise ja kolmandate isikute korraldatud üritustel.

15 M. Š. ostis 7. detsembril 2017 Tiketalt 20. jaanuaril 2018 toimuma pidanud kultuuriürituse pileti. Enne selle pileti ostu lõpetamist ilmus Tiketa veebisaidil selgitus, et seda üritust korraldab „Baltic Music“ VŠĮ, ning link suunamisega teisele veebilehele ja telefoninumber täiendava teabe saamiseks. Punases kirjas oli ka teave, mille kohaselt „ürituse korraldaja vastutab täielikult ürituse, selle kvaliteedi, sisu ja sellega seotud teabe eest. Tiketa on piletite levitaja ning tegutseb

avalikustatud vahendajana“. Täpsem teave kõnealuse teenuste osutaja kohta ja piletihinna tagasimaksmise tingimuste kohta oli esitatud Tiketa veebilehel kättesaadavates teenuste osutamise üldtingimustes.

- 16 M. Š-le väljastatud piletil oli esitatud vaid osa üldtingimustest. Täpsemalt sisaldas see märkust, mille kohaselt „[p]ileteid ei vahetata ega maksta tagasi. Ürituse tühistamise või edasilükkamise korral vastutab [selle] korraldaja täielikult piletihinna tagasimaksmise eest“. Korratud oli ka kõnealuse ürituse korraldaja nimi, aadress ja telefoninumber ning oli märgitud, et viimane vastutab täielikult „ürituse, selle kvaliteedi, sisu ja sellega seotud teabe eest“, kuna Tiketa tegutseb üksnes piletite levitaja ja „avalikustatud vahendajana“.
- 17 M. Š. sõitis 20. jaanuaril 2018 kõne all oleva ürituse toimumiskohta ning sai selles kohas, kus see toimuma pidi, uksele kinnitatud teatist lugedes teada, et see jääb ära.
- 18 Baltic Music teatas 22. jaanuaril 2018 Tiketale, et kõnealune üritus on tühistatud ja et pileteid ostnud isikud võivad nõuda nende hüvitamist. Samal päeval teatas Tiketa M. Š-le võimalusest saada piletihind tagasi kas kassast, kust need olid ostetud, või internetist ostetud piletite puhul sama vahendit kasutades.
- 19 M. Š. taotles 23. jaanuaril 2018 Tiketalt oma pileti ja reisikulude hüvitamist ning hüvitist mittevaralise kahju eest, mis tal kõnealuse ürituse tühistamise tõttu tekkis. Tiketa teatas talle, et ta peab pöörduma Baltic Musicu poole, kuna ta on üksnes piletite levitaja ega vastuta seega selle ürituse kvaliteedi või tühistamise eest. Ta jäi M. Š. mõni nädal hiljem esitatud kordustaotlusele antud vastuses oma seisukoha juurde. Seejärel pöördus asjaomane isik Baltic Musicu poole, kuid tema nõuetele ei vastatud.
- 20 M. Š. esitas 18. juulil 2018 Vilniaus miesto apylinkės teismasele (Vilniuse regiooni esimese astme kohus, Leedu) nõude mõista Tiketalt ja Baltic Musicult solidaarselt välja hüvitist varalise kahju eest, milleks on piletihind, sõidukulud ja postikulud, ning mittevaralise kahju eest, mis talle kõnealuse ürituse tühistamisega tekitati.
- 21 Vilniaus miesto apylinkės teismas (Vilniuse regiooni esimese astme kohus) rahuldas 8. oktoobri 2018. aasta kohtuotsusega selle nõude osaliselt, mõistes Tiketalt välja varalise kahju hüvitamiseks nõutud summad ja osa mittevaralise kahju hüvitamiseks nõutud summast koos intressidega 5% aastas alates menetluse alustamisest kuni tema kohtuotsuse täieliku täitmiseni.
- 22 Kuna apellatsioonkaebus, mille Tiketa selle kohtuotsuse peale Vilniaus apygardos teismasele (Vilniuse regionaalne kohus, Leedu) esitas, jäeti rahuldamata, esitas ta kassatsioonkaebuse Lietuvos Aukščiausiasis Teismasele (Leedu kõrgeim kohus).
- 23 Neil asjaoludel otsustas Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Leedu kõrgeim kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
  - „1. Kas direktiivi 2011/83 artikli 2 punktis 2 määratletud mõistet „kaupleja“ tuleb tõlgendada nii, et isikut, kes tegutseb tarbija poolt [ürituse] pileti ostmisel vahendajana, võib pidada kauplejaks, kelle suhtes kehtivad [selles direktiivis] sätestatud kohustused ja kes on seega müügi- või teenuse osutamise lepingu pool, kelle vastu võib tarbija esitada nõude või hagi?

- a) Kas direktiivi 2011/83 artikli 2 punktis 2 määratletud mõiste „kaupleja“ tõlgendamisel omab tähtsust see, kas tarbija poolt pileti ostmisel vahendajana tegutsev isik on enne tarbija sidumist kauglepinguga esitanud tarbijale selgelt ja arusaadavalt kogu teabe põhikaupleja kohta, nagu on ette nähtud [selle direktiivi] artikli 6 lõike 1 punktides c ja d?
  - b) Kas asjaolu, et tegemist on vahendamisega, loetakse teatavaks tehtuks juhul, kui pileti ostmise protsessis osalev isik avaldab enne tarbija sidumist kauglepinguga põhikaupleja nime ja õigusliku vormi, samuti teabe, et põhikaupleja võtab täieliku vastutuse ürituse, selle kvaliteedi ja sisu ning selle kohta esitatud teabe eest, ning märgib, et ta tegutseb üksnes piletilevitajana ja et ta on avalikustatud vahendaja?
  - c) Kas direktiivi 2011/83 artikli 2 punktis 2 määratletud mõistet „kaupleja“ võib tõlgendada nii, et võttes arvesse kahekordse teenuse (piletite levitamine ja ürituse korraldamine) osutamise õigussuhet poolte vahel, võib nii piletimüüjat kui ka ürituse korraldajat pidada kauplejaks, st tarbijalepingu pooleks?
2. Kas kohustust anda tarbijale teavet ja teha see teave kättesaadavaks lihtsas ja arusaadavas keeles, nagu on sätestatud direktiivi 2011/83 artikli 8 lõikes 1, tuleb tõlgendada ja kohaldada nii, et kohustus teavitada tarbijat loetakse nõuetekohaselt täidetuks, kui selline teave on esitatud vahendaja teenuste osutamise üldtingimustes, mis on tarbijale kättesaadavaks tehtud veebisaidil tiketa.lt enne, kui tarbija teeb makse, kinnitades, et ta on tutvunud vahendaja teenuste osutamise üldtingimustega ja kohustub neid järgima osana sellise tehingu tingimustest, mis sõlmitakse niinimetatud klikilepingu kujul, see tähendab tehes veebipõhises süsteemis aktiivselt märke konkreetsesse kasti ja klõpsates konkreetsel lingil?
- a) Kas selle nõude tõlgendamisel ja kohaldamisel omab tähtsust asjaolu, et sellist teavet ei esitata püsival andmekandjal ja et lepingu kohta ei anta selle sõlmimise järel kogu direktiivi 2011/83 artikli 6 lõikes 1 nõutavat teavet püsival andmekandjal, nagu on nõutud [selle direktiivi] artikli 8 lõikes 7?
  - b) Kas direktiivi 2011/83 artikli 6 lõike 5 kohaselt on vahendaja teenuste osutamise üldtingimustes esitatud teave kauglepingu lahutamatu osa, olenemata sellest, et seda teavet ei esitata püsival andmekandjal ja/või puudub hilisem kinnitus püsival andmekandjal lepingu sõlmimise kohta?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene küsimus

24. Oma esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2011/83 artikli 2 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et „kaupleja“ selle sätte tähenduses ei ole mitte ainult füüsiline või juriidiline isik, kes tegutseb eesmärgil, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevusega selle direktiivi reguleerimisalasse kuuluvate lepingute puhul, vaid on ka füüsiline või juriidiline isik, kes tegutseb vahendajana selle ettevõtja nimel või arvel, ning kas nii see vahendaja kui ka põhiettevõtja on mõlemad kvalifitseeritavad „kauplejaks“ nimetatud sätte tähenduses, kuivõrd tegu on kahekordse teenuste osutamisega.
25. Kõigepealt tuleb märkida, et direktiivi 2011/83 artikli 2 punkti 2 erinevates keeleversioonides esineb erinevusi. Nagu eelotsusetaotluse esitanud kohus rõhutab, on nimelt selle sätte leedukeelse versiooni kohaselt iga isik, kes tegutseb kaupleja nimel või huvides, kes on määratletud kui mis tahes füüsiline või juriidiline isik, olenemata sellest, kas ta on era- või avalik-õiguslik isik, kes tegutseb käesoleva direktiiviga reguleeritud lepingute raames eesmärgil, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevusega, ise kaupleja selle

direktiivi tähenduses. Seevastu sama sätte teistes keeleversioonides, eelkõige selle inglise- ja prantsuskeelses versioonis, on sätestatud, et selline kaupleja on iga isik, kes vastab sellele määratlusele, sealhulgas juhul, kui ta tegutseb tema nimel või arvel tegutseva kolmanda isiku vahendusel, andes nii mõista, et selle asjaolu tõttu, et isik pöördub vahendaja poole, ei kaota ta oma kaupleja staatust.

- 26 Seega, olenemata sellest, millise direktiivi 2011/83 artikli 2 punkti 2 keeleversiooniga on tegemist, tuleb sellist vahendajat nagu Tiketa pidada „kauplejaks“ selle sätte tähenduses, kui ta tegutseb eesmärgil, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevusega selle direktiiviga hõlmatud lepingute raames. Tuleb siiski kindlaks teha, kas selline vahendaja ei kujuta endast „kauplejat“ selle sätte tähenduses igal juhul ainuüksi seetõttu, et ta tegutseb niisuguse kaupleja nimel või huvides.
- 27 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast tuleneb, et kui liidu õigusakti eri keeleversioonides on erinevusi, tuleb asjaomast sätet tõlgendades lähtuda selle õigusakti, mille osaks need on, üldisest ülesehitusest ja eesmärgist (vt eelkõige 21. detsembri 2021. aasta kohtuotsus Trapeza Peiraios, C-243/20, EU:C:2021:1045, punkt 32 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 28 Mis puudutab direktiivi 2011/83 üldist ülesehitust, siis tuleb märkida, et selle direktiivi artikli 6 lõike 1 punktide c ja d kohaselt on kaupleja kohustatud enne tarbija sidumist kauglepingu või väljaspool äriruume sõlmitava lepingu või vastava pakkumisega teatama talle vajaduse korral selle kaupleja isiku ja asukoha aadressi, kelle huvides ta tegutseb, ning vajaduse korral ka tema tegevuskoha aadressi. Selles osas kuuluvad kõnealuse sätte kohaselt kauplejate kategooriasse selle direktiivi artikli 2 punkti 2 tähenduses füüsilised või juriidilised isikud, kes tegutsevad teiste ettevõtjate nimel.
- 29 Lisaks otsustas Euroopa Kohus 4. oktoobri 2018. aasta kohtuotsuse Kamenova (C-105/17, EU:C:2018:808) punktides 28 ja 29, et mõistet „kaupleja“ või „ettevõtja“, nagu see on määratletud direktiivides 2011/83 ja 2005/29, tuleb tõlgendada ühte moodi, kuna need direktiivid põhinevad ETL artiklil 114 ja järgivad seetõttu sama eesmärki, nimelt aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele ja tagada tarbijakaitse kõrge tase nende nii õigus- kui ka haldusnormide õiguslikus raamistikus, mida need katavad. Sama kohtuotsuse punktides 32, 33 ja 36 otsustas Euroopa Kohus sisuliselt, et vastupidi mõistele „tarbija“ direktiivi 2011/83 artikli 2 punkti 1 tähenduses, mis tähistab iga füüsilist isikut, kes ei tegele äri- või kutsetegevusega, tähendab mõiste „kaupleja“ seda, et asjaomane füüsiline või juriidiline isik tegutseb eesmärgil, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevusega, või kaupleja nimel või huvides.
- 30 Lõpuks tuleb märkida, et eelmises punktis korratud eesmärgi tõttu, mida on mainitud direktiivi 2011/83 artiklis 1, on soovitatav tõlgendada selle direktiivi reguleerimisala ja seega mõistet „kaupleja“ selle artikli 2 punkti 2 tähenduses laialt.
- 31 Eeltoodust tuleneb, et „kaupleja“ direktiivi 2011/83 artikli 2 punkti 2 tähenduses ei ole mitte ainult füüsiline või juriidiline isik, kes tegutseb eesmärgil, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevusega selle direktiiviga hõlmatud lepingute raames, vaid on ka füüsiline või juriidiline isik, kes tegutseb kaupleja vahendajana, tema nimel või huvides.
- 32 See kehtib sõltumata sellest, kas vahendaja on täitnud oma direktiivist 2011/83 tulenevaid kohustusi.

- 33 Seoses sellega, kuigi on tõsi, et Euroopa Kohus otsustas 9. novembri 2016. aasta kohtuotsuse Wathelet (C-149/15, EU:C:2016:840) punktis 45, et isikut, kes tegutseb vahendajana kauba müümisel, võib pidada „müüjaks“ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. mai 1999. aasta direktiivi 1999/44/EÜ tarbekaupade müügi ja nendega seotud garantiide teatavate aspektide kohta (EÜT 1999, L 171, lk 12; ELT eriväljaanne 15/04, lk 223) tähenduses, juhul kui ta ei teavitanud nõuetekohaselt kauba omandajat selle omaniku isikust, ei ole selles kohtuotsuses kasutatud lahendus ülekantav direktiivi 2011/83 tähenduses mõiste „kaupleja“ tõlgendamisele, mis põhineb erineval loogikal. Nimelt, kui direktiiviga 1999/44 on kehtestatud müüja konkreetne vastutus müügilepingule mittevastava kauba müügi korral, siis direktiivi 2011/83 põhjendustest 14 ja 16 ning artikli 3 lõikest 5 nähtub, et see direktiiv reguleerib tarbijate õigusi, mitte lepinguõiguse üldisi aspekte, nagu lepingute sõlmimise või seadusliku esinduse suhtes kohaldatavaid eeskirju. Eelkõige ei ole direktiivis 2011/83 kindlaks määratud, kes on tarbijaga sõlmitud lepingu pooled, juhul kui põhiettevõtja kasutab vahendajat, samuti ei reguleeri see direktiiv nendevahelise vastutuse jaotust direktiivis ette nähtud kohustuste rikkumise korral.
- 34 Eeltoodut arvestades ei mõjuta küsimus, kas füüsiline või juriidiline isik, kes tegutseb teise kaupleja nimel või arvel vahendajana, teatas tarbijale, et ta tegutseb sellena, samuti selle vahendaja kvalifitseerimist „kauplejaks“ direktiivi 2011/83 artikli 2 punkti 2 tähenduses.
- 35 Lõpuks tuleneb nii selle sätte sõnastusest kui ka kontekstist, millesse see kuulub, ning direktiiviga 2011/83 taotletavast eesmärgist – mida on korratud käesoleva kohtuotsuse punktides 28–30 –, et asjaolu, et see vahendaja on kaupleja, ei takista seda, et nii oleks see ka põhiettevõtja puhul, kelle nimel või huvides see vahendaja tegutseb, ilma et selleks oleks vaja tõendada, et tegemist on kahekordse teenuste osutamisega, kuivõrd mõlemad kauplejad on kohustatud tagama, et täidetakse selles direktiivis ette nähtud nõudeid.
- 36 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et direktiivi 2011/83 artikli 2 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et „kaupleja“ selle sätte tähenduses ei ole mitte ainult füüsiline või juriidiline isik, kes tegutseb eesmärgil, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevusega selle direktiiviga hõlmatud lepingute puhul, vaid on ka füüsiline või juriidiline isik, kes tegutseb vahendajana selle ettevõtja nimel või arvel, ning nii see vahendaja kui ka põhiettevõtja on mõlemad kvalifitseeritavad „kauplejaks“ selle sätte tähenduses, ilma et selleks oleks vaja tõendada, et tegemist on kahekordse teenuste osutamisega.

Teine küsimus

- 37 Teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2011/83 artikli 6 lõikeid 1 ja 5 ning artikli 8 lõikeid 1 ja 7 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus see, kui tarbijale antakse enne lepingu sõlmimist artikli 6 lõikes 1 nimetatud teave üksnes kõnealuse vahendaja veebisaidil teenuste osutamise üldtingimustes, mille tarbija kiidab aktiivselt heaks, tehes selle kohta märke vastavas lahtris, ning kui sel viisil edastatud teave on osa kauglepingust või väljaspool äriruume sõlmitud lepingust, sealhulgas juhul, kui seda ei tehtud temale kättesaadavaks püsival andmekandjal selle direktiivi artikli 8 lõike 7 tähenduses ja/või kui tarbijale ei antud pärast lepingu sõlmimist selle kinnitust püsival andmekandjal.
- 38 Kõigepealt leiab Tiketa, et teine küsimus ei ole seotud põhikohtuasja esemega, kuna käesoleval juhul on asjaomane tarbija saanud kogu nõutud teabe püsival andmekandjal, milleks on talle kõnealusel üritusel osalemiseks antud pilet. Nende argumentidega vaidlustatakse teise küsimuse vastuvõetavus.

- 39 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt eeldatakse Euroopa Kohtule esitatud eelotsusetaotluste asjakohasust. Euroopa Kohus võib keelduda liikmesriigi kohtu esitatud eelotsuse küsimusele vastamast vaid siis, kui on ilmne, et taotletud liidu õiguse tõlgendusel ei ole mingit seost põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega, kui Euroopa Kohtule ei ole teada vajalikke õiguslikke või faktilisi asjaolusid, et anda tarvilik vastus talle esitatud küsimustele, või kui probleem on hüpoteetiline (24. novembri 2020. aasta kohtuotsus Openbaar Ministerie (dokumentide võltsimine), C-510/19, EU:C:2020:953, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 40 Eelotsusetaotlusest nähtub, et eelotsusetaotluse esitanud kohtul on tekkinud küsimus, kas direktiivis 2011/83 nõutud teabe andmine vahendaja veebisaidil esitatud teenuste osutamise üldtingimustes, mille tarbija on enne piletiarve tasumist heaks kiitnud, tehes märke selleks ette nähtud lahtris, on piisav, et tagada selle direktiivi artikli 6 lõikes 1 ning artikli 8 lõigetes 1 ja 7 ette nähtud teavitamiskohustuse täitmine. Seega, isegi kui eeldada, et tarbija sai kogu nõutava teabe ürituse pääsmel, mis edastati talle hiljem, ei saa see asjaolu mõjutada teise küsimuse asjakohasust. Igal juhul täpsustab eelotsusetaotluse esitanud kohus, kes on ainsana pädev hindama põhikohtuasja asjaolusid, et käesolevas asjas ei ole tarbijale esitatud sõlmitud lepingu kohta püsival andmekandjal kinnitust, mis sisaldaks kogu direktiivi 2011/83 artikli 6 lõikes 1 nimetatud teavet, nagu on nõutud selle direktiivi artikli 8 lõikes 7. Järelikult tuleb teise küsimuse vastuvõetamatuse vastuväide tagasi lükata.
- 41 Mis puudutab küsimust, kas tarbija teavitamise kohustus on täidetud, kui direktiivis 2011/83 nõutud teave tehakse tarbijale teatavaks vahendaja teenuste osutamise üldtingimustes, mille tarbija on heaks kiitnud, tehes märke selleks ette nähtud lahtris, siis tuleb märkida, et kauglepingute ja väljaspool äriruume sõlmitavate lepingute puhul eristatakse selles direktiivis kauplejal lasuvaid sisulisi kohustusi seoses tarbija teavitamisega, mida käsitleb selle artikkel 6, selle teabe esitamise vorminõuetest, mida käsitleb selle artikkel 8.
- 42 Direktiivi 2011/83 artikli 6 lõike 1 kohaselt peab kaupleja esitama tarbijale enne lepingu sõlmimist selgel ja arusaadaval viisil teatava hulga teavet, mille hulka kuulub ka tema nimi ja kontaktandmed ning vajaduse korral selle kaupleja isik ja kontaktandmed, kelle nimel ta tegutseb, samuti kõnealuste kaupade või teenuste hind ning selle tarbija taganemisõiguse olemasolu ja viis. Selle sätte eesmärk on tagada tarbija teavitamine enne lepingu sõlmimist nii lepingu tingimustest ja lepingu sõlmimise tagajärgedest – võimaldades tarbijal otsustada, kas ta soovib end kauplejaga lepinguliselt siduda – kui ka sellise teabe edastamine, mis on vajalik lepingu nõuetekohaseks täitmiseks ja eriti tarbija õiguste teostamiseks (10. juuli 2019. aasta kohtuotsus Amazon EU, C-649/17, EU:C:2019:576, punkt 43 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 43 Direktiivi 2011/83 artikli 8 lõikes 1 on korratud nõuet, et selle artikli 6 lõikes 1 nimetatud teave esitatakse või tehakse tarbijale kättesaadavaks lihtsas ja arusaadavas keeles, ning ette nähtud, et kui see teave on tarbijale kättesaadav püsival andmekandjal, peab see olema loetav.
- 44 Selle direktiivi artikli 8 lõikes 7 on omakorda ette nähtud, et kaupleja annab tarbijale kinnituse sõlmitud lepingu kohta püsival andmekandjal mõistliku aja jooksul pärast selle sõlmimist, kusjuures see kinnitus peab sisaldama muu hulgas kogu artikli 6 lõikes 1 mainitud teavet, kui kaupleja ei ole seda teavet tarbijale juba püsival andmekandjal esitanud.
- 45 Käesoleva kohtuotsuse punktides 41–44 nimetatud sätete koostoimest tuleneb, et enne lepingu sõlmimist on ainult kaupleja kohustatud esitama tarbijale direktiivi 2011/83 artikli 6 lõikes 1 nõutud teave selgel ja arusaadaval kujul. Alles pärast selle lepingu sõlmimist peab see kaupleja

selle direktiivi artikli 8 lõike 7 kohaselt edastama tarbijale mõistliku aja jooksul ja püsival andmekandjal sõlmitud lepingu kinnituse, välja arvatud juhul, kui talle on sama direktiivi artikli 6 lõikes 1 ette nähtud teave juba sellisel andmekandjal edastatud.

- 46 Direktiiv 2011/83 ei keela sugugi teatavate suhtlusvahendite kasutamist, vaid piirdub tarbijale esitatava lepingueelse teabe sisu reguleerimisega (vt analoogia alusel 23. jaanuari 2019. aasta kohtuotsus Walbusch Walter Busch, C-430/17, EU:C:2019:47, punkt 43). Sellest järeldub, et miski ei takista seda, et kõnealuse direktiivi artikli 6 lõikes 1 ette nähtud teave tehakse tarbijale enne lepingu sõlmimist teatavaks vahendaja veebisaidil teenuste osutamise üldtingimustes, mille see tarbija on heaks kiitnud, tehes märke selleks ette nähtud lahtris.
- 47 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on siiski hinnata, kas tarbijale on põhikohtuasjas kogu see teave selgelt ja arusaadavalt teatavaks tehtud.
- 48 Selline teavitamisviis ei saa seevastu tähendada kinnitust, mis tuleb tarbijale pärast lepingu sõlmimist direktiivi 2011/83 artikli 8 lõike 7 kohaselt püsival andmekandjal esitada.
- 49 Mõiste „püsiv andmekandja“ viitab selle direktiivi artikli 2 punkti 10 kohaselt nimelt „vahendile, mis võimaldab tarbijal või kaupljal säilitada isiklikult talle suunatud teavet nii, et sellele on teabe eesmärgiga vastavuses oleva aja jooksul võimalik hilisemaks kasutamiseks ligi pääseda, ja mis võimaldab säilitatud teavet muutmata kujul taasesitada“.
- 50 Nagu Euroopa Kohus on seoses mõistega „püsiv andmekandja“ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 1997. aasta direktiivi 97/7/EÜ tarbijate kaitse kohta sidevahendi abil sõlmitud lepingute korral (EÜT 1997, L 144, lk 19; ELT eriväljaanne 15/03, lk 319) tähenduses, mis tunnistati direktiiviga 2011/83 kehtetuks ja asendati, juba otsustanud, peab selline andmekandja tagama seega tarbijale analoogselt paber kandjaga selle, et tema käsutuses on nimetatud sättes ette nähtud teave oma õiguste vajaduse korral maksuma panemiseks (vt selle kohta 5. juuli 2012. aasta kohtuotsus Content Services, C-49/11, EU:C:2012:419, punktid 41 ja 42).
- 51 Direktiivi 2011/83 artikli 6 lõikes 1 ette nähtud teabe pelk esitamine vahendaja veebisaidil teenuste osutamise üldtingimustes, mille tarbija on heaks kiitnud, tehes enne makse tegemist märke selleks ette nähtud lahtris, ei vasta aga neile nõuetele, kuna selle tulemusel ei ole võimalik seda teavet tarbijale isiklikult edastada, kuivõrd see ei taga, et teabe sisu ei ole muudetud ning et see on teatava aja jooksul kättesaadav, ning kuna see ei võimalda viimasel sama teavet talletada või seda samal kujul taasesitada (vt analoogia alusel 5. juuli 2012. aasta kohtuotsus Content Services, C-49/11, EU:C:2012:419, punkt 43). Neil asjaoludel ei vasta selline teavitamisviis mõiste „püsiv andmekandja“ määratlusele selle direktiivi artikli 2 punkti 10 tähenduses.
- 52 See, et tarbijale ei anta lepingu kinnitust püsival andmekandjal, ei mõjuta siiski direktiivi 2011/83 artikli 6 lõike 5 kohaldamist, mis näeb ette, et selle direktiivi artikli 6 lõikes 1 osutatud teave moodustab kauglepingu või väljaspool äriruume sõlmitud lepingu lahutamatu osa, mida võib muuta ainult juhul, kui lepingupooled on sõnaselgelt selles kokku leppinud. Artikli 6 lõike 5 sõnastusest endast nähtub nimelt, et liidu seadusandja ei ole seadnud selle teabe tarbijaga sõlmitud lepingusse lisamise tingimuseks, et kaupleja peab järgima oma kohustust anda tarbijale lepingu kinnitus püsival andmekandjal. Vastupidine tõlgendus läheks vastuollu direktiivi 2011/83 eesmärgiga kaitsta tarbijat.

- 53 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb teisele küsimusele vastata, et direktiivi 2011/83 artikli 6 lõikeid 1 ja 5 ning artikli 8 lõikeid 1 ja 7 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus see, kui tarbijale antakse enne lepingu sõlmimist artikli 6 lõikes 1 nimetatud teave üksnes kõnealuse vahendaja veebisaidil teenuste osutamise üldtingimustes, mille tarbija kiidab aktiivselt heaks, tehes selle kohta märke vastavas lahtris, kui see teave tehakse viimasele selgel ja arusaadaval viisil teatavaks. Sel viisil edastatud teave ei tähenda samas tarbijale lepingu kinnituse andmist püsival andmekandjal selle direktiivi artikli 8 lõike 7 tähenduses ning see asjaolu ei takista seda, et see teave on lahutamatu osa kauglepingust või väljaspool äriruume sõlmitud lepingust.

Kohtukulud

- 54 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (neljas koda) otsustab:

- 1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta direktiivi 2011/83/EL tarbija õiguste kohta, millega muudetakse nõukogu direktiivi 93/13/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 1999/44/EÜ ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 85/577/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 97/7/EÜ, artikli 2 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et „kaupleja“ selle sätte tähenduses ei ole mitte ainult füüsiline või juriidiline isik, kes tegutseb eesmärgil, mis on seotud tema kaubandus-, majandus-, ametialase või kutsetegevusega selle direktiiviga hõlmatud lepingute puhul, vaid on ka füüsiline või juriidiline isik, kes tegutseb vahendajana selle ettevõtja nimel või arvel, ning nii see vahendaja kui ka põhiettevõtja on mõlemad kvalifitseeritavad „kauplejaks“ selle sätte tähenduses, ilma et selleks oleks vaja tõendada, et tegemist on kahekordse teenuste osutamisega.**
- 2. Direktiivi 2011/83 artikli 6 lõikeid 1 ja 5 ning artikli 8 lõikeid 1 ja 7 tuleb tõlgendada nii, et nendega ei ole vastuolus see, kui tarbijale antakse enne lepingu sõlmimist artikli 6 lõikes 1 nimetatud teave üksnes kõnealuse vahendaja veebisaidil teenuste osutamise üldtingimustes, mille tarbija kiidab aktiivselt heaks, tehes selle kohta märke vastavas lahtris, kui see teave tehakse viimasele selgel ja arusaadaval viisil teatavaks. Sel viisil edastatud teave ei tähenda samas tarbijale lepingu kinnituse andmist püsival andmekandjal selle direktiivi artikli 8 lõike 7 tähenduses ning see asjaolu ei takista seda, et see teave on lahutamatu osa kauglepingust või väljaspool äriruume sõlmitud lepingust.**

Allkirjad